

Punkt 4.

Godkendelse af evaluering af forsøg med socialrådgivere i dagtilbud og skoler

2016-030408

Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget godkender evalueringen af socialrådgivere i dagtilbud og skoler samt

at forsøget afsluttes på 0-6-årsområdet

at de erfaringer der er opnået på 0-6-årsområdet videreføres i dagtilbuddenes og dagplejens arbejde med omsætning af udviklingsstrategien for børn, unge og familier, hvor der er også er fokus på brobygning mellem myndighed og de almene tilbud

at forsøget gøres permanent på skoleområdet

at socialrådgiverne fremadrettet organisatorisk forankres i familiegrupperne

at den i Skoleforvaltningen afsatte ressource på 0,5 mio. kr. overføres til familiegruppen

at der fortsat afsættes 0,5 mio. kr. fra Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen til socialrådgivere på skolerne.

at der udarbejdes en samarbejdsaftale, der bl.a. beskriver mål og aftaler om, hvilke skoler der skal have en socialrådgiver tilknyttet

at der på skoleområdet desuden arbejdes videre med brobygning mellem familiegruppernes myndighedsrådgivere og personalet på skolerne ud fra den ramme, som er beskrevet i udviklingsstrategien for børn, unge og familier med særlige behov, således at myndighedsrådgiverne samarbejder med netværket i de konkrete sager.

Beslutning:

Godkendt.

Skoleudvalget har drøftet, men ikke taget stilling til de to første indstillingspunkter som afventer behandling i Familie- og Socialudvalget.

Udbygningstakten drøftes i forbindelse med budget 2018 og som en fælles finansiering delt mellem Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen. Forslaget indgår i budgetrapporten for 2018

Hans Thorup og Jan Nymark Thaysen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Nærværende sag fremsendes, fordi Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget skal tage stilling til det videre arbejde med forsøget om socialrådgivere i dagtilbud og skoler.

Byrådet besluttede i forbindelse med budget 2015, at der i et samarbejde mellem Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen skulle afprøves et forsøg med socialrådgivere i dagtilbud og skoler.

Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget har begge prioriteret 0,5 mio. kr. til forsøget med socialrådgivere i skoler i 2015 og 2016. Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen har desuden afsat ressourcer til ansættelse af socialrådgivere i dagtilbud. Formålet med forsøget er at styrke den tidlige forebyggende indsats målrettet sårbare børn og unge. Forsøget blev iværksat medio 2015 med en tidshorisont frem til udgangen af 2016. På baggrund af en evaluering i foråret 2016 er forsøget forlænget til udgangen af 2017.

Skoleudvalget drøftede som en del af budgetproceduren for 2018 forankringen af forsøget med socialrådgivere på skolerne. Det blev besluttet, at der enten skal arbejdes videre med nuværende model eller at skolerne selv kan afgøre, om de vil have en trivselsperson eller socialrådgiver. Desuden var der ønske om belysning af en relevant udbygningstakt i forhold til udvidelse af socialrådgiverordningen.

Uddybning af forsøget

De to socialrådgivere i dagtilbud er tilknyttet dagtilbuddene Tornhøj og Smedegården og dagtilbuddene i "Lindholm/Løvvangen" og "Nørresundby/ Nr. Uttrup". De to socialrådgivere refererer henholdsvis til en dagtilbudsleder og en pædagogisk leder og Familiegruppe Nord

De to socialrådgivere på skoleområdet har arbejdssted på Mellervangskolen, Filstedvejens skole, Herningvejens skole, Seminarieskolen og Farstrup skole. De refererer til henholdsvis Familiegruppe Øst og PPR.

Tornhøjsskolen og Sønderbrosskolen har siden 2002 haft en skolesocialrådgiverordning. Der er tale om 2 socialrådgivere, som har formel tilknytning til PPR med en del af arbejdstiden allokeret til de to skoler. Finansieringen kommer fra PPR's budget. Tilstedeværelsen er 14 timer ugentligt på hver skole.

I Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen har der desuden i flere år været en socialrådgiver på Løvvangsskolen 1 dag om ugen. Socialrådgiveren er ansat i Familiegruppe Nord og finansieret herfra.

Evalueringen fra foråret 2016 viste bl.a., at brobygningen i forhold til familiegruppen er meget afgørende i forhold til at skabe sammenhæng mellem den tidlige forebyggende indsats og opgaveløsningen i familiegruppen. Skolerne oplever også, at socialrådgivernes uddannelsesmæssige baggrund bidrager til at kvalificere den sociale indsats, især når opgaverne bevæger sig ind på det familiemæssige område.

Som supplement til evalueringen fra 2016 er der i foråret 2017 gennemført interview med modtagelsen i familiegrupperne samt de involverede projekt-socialrådgivere. Derudover er der indsamlet relevante nøgletal samt indhentet oplysninger om andre kommuners erfaringer med socialrådgivere i dagtilbud og skoler.

Evalueringsresultater fra 2017

Nøgletal om de deltagende dagtilbud/skoler

Der er genereret en række nøgletal, der dels viser hele Aalborg Kommune og dels viser resultater fra de deltagende dagtilbud og skoler. Nøgletallene er udarbejdet for at give en indikation på, om projektet er lykket. Udsvingene i data kan imidlertid skyldes mange forhold – og ikke alene ansættelse af socialrådgivere.

Nøgletallene viser:

- *Afgangsprøver:* De fem skoler har i alle prøver et gennemsnit under kommunegennemsnittet, men forskellen i alle tre kategorier (bundne prøvfag, dansk og matematik) er blevet mindre.

- *Afgangsprøver – andelen af elever der får 2 i dansk og matematik:* De fem skoler er i 2015/16 læn- gere fra det kommunale gennemsnit end i 2014/15. Til gengæld er de tættere på det kommunale gennemsnit i forhold til skoleåret 2013/14.
- *Elevfravær:* Elevfraværet er generelt faldet i perioden. Samtidig er forskellen i gennemsnittet på alle skoler i forhold til de fem skoler blevet mindre og udgør i 2015/2016 1,1% mod 2,5 % i 2013/2014
- *Trivselsmålingen:* Generelt scorer de fem skoler lavere i trivselsmålingen end det kommunale gen- nemsnit. Største forskel er i forhold til faglig trivsel.
- *Indstillinger til PPR:* De fem skolers andel af det samlede antal indstillinger til PPR er faldet 5 pro- centpoint fra 2016 til 2015 og faldet marginalt (fra 16,98 % til 15,28%) fra 2015 til 2017.
- *Underretninger til familiegrupperne:* Andelen af underretninger fra de fem skoler har samlet været faldende i perioden 2014 til 2016. Der er dog store udsving i udviklingen mellem de fem skoler.
- *Foranstaltninger efter Serviceloven:* Der er samlet set sket et fald i antallet af cpr med foranstaltning- er indskrevet på skoler i Aalborg Kommune. Faldet på de fem skoler med tilknyttet socialrådgiver er fra 2014 til 2016 relativt større, da andelen af cpr med foranstaltninger på de fem skoler er faldet fra 17,4% i 2014 til 16,7% i 2016.

Der er ikke data der belyser udviklingen i de dagtilbudsområder, hvor der har været tilknyttet en socialrådgiver.

Nøgletallene er vedhæftet som bilag.

Erfaringer fra andre kommuner

Erfaringen fra andre kommuner er, at socialrådgivere i skole og dagtilbud har positive resultater. Ved at rykke socialrådgiveren fra Rådhuset ud i skolen/institutionen oplever flere børn og familier i større udstrækning, at der er én indgang til kommunen.

Flere kommuner har valgt at gøre ordningen permanent, da ordningen bidrager til opnåelse af flere langsigtede virkninger omkring opsporing af børn og unge med sociale problemer og til tidligere løsninger i almenområdet.

Flere påpeger, at ordningen medvirker til brobygning mellem de forskellige områder og at ordningen har betydet øget tværfaglighed, vidensdeling samt et fælles sprog. Generelt er erfaringen fra alle kommuner, at underretningernes kvalitet er højnet, dog kan der ikke spores forandringer i antallet af underretninger. Alle kommuner anbefaler, at socialrådgiveren har erfaring fra myndighedsområdet. Det anbefales ikke, at skole-socialrådgiveren er ansat på selve skolen, men enten under PPR med et fast samarbejde med familieafdelingen, eller ansat i familieafdelingen. Der henvises til erfaringer fra Københavns Kommune, Randers Kommune, Køge Kommune, Roskilde Kommune og NIRAS evaluering af socialrådgivere i dagtilbud.

Uddybende notat er vedhæftet som bilag.

Interview med modtagelse i familiegruppe og projektsocialrådgivere

I foråret 2017 er der gennemført et fokusgruppemøde i hver af de fire familiegrupper, hvor udvalgte personer, som har haft berøring med projektgruppen, har deltaget.

Resultaterne af evalueringen gennemført i foråret 2017 viser i hovedtræk samme resultater som ved evalueringen i foråret 2016. De væsentligste resultater i 2017 kan opsummeres i følgende:

- Det er en gennemgående erfaring i familiegruppernes modtagefunktioner, at formålet med at yde en tidlig forebyggende indsats på de udvalgte skoler og dagtilbud fortsat bliver indfriet. Det ses bl.a. i de modtagne underretninger og skoleudtalelser, at socialrådgiverne i projektet har fokus på indsatserne

i den tidlige forebyggende fase. Det ses også, at socialrådgiverne bidrager til at kvalificere såvel undervisning som skoleudtalelser.

- Når det handler om den rådgivning og vejledning, som ydes af socialrådgiverne i projektet til det faglige personale på skoler og i dagtilbud, så er det tillige en erfaring i familiegupperne, at man oplever en klar afsmitning i forhold til socialrådgivernes viden og erfaring fra arbejdet i en familieguppe, hvilket man sætter stor pris på i familiegupperne.
- Både fra familiegupperne og projektgruppen fremhæves, at funktionen som brobygger mellem familiegupperne og dagtilbudsområdet samt skolerne har været til stor nytte i projektperioden. I denne brobygningsfunktion er det vigtigt, at socialrådgiverne dels har den fornødne viden om de faglige processer i en familieguppe og dels har en tilknytning til fagmiljøet i familieguppen, der sætter dem i stand til at udføre opgaven som brobygger på kvalificeret vis.
- Det er vigtigt i den valgte organisationsform at tage højde for, at mulighederne for at denne brobygningsfunktion kan finde sted.
- Erfaringerne fra dagtilbuddene i "Lindholm/Løvvangen" og "Nørresundby/Nr. Uttrup" skiller sig lidt ud fra de øvrige områder. Dette hænger delvist sammen med, at der er sket et personaleskift i projektgruppen medio 2016, hvor en nyansat socialrådgiver tog over i projektet i nord. Det er ikke i samme grad som i de øvrige områder lykkedes at forankre projektet i nord. Behovet for vejledning og hjælp til den tidlige forebyggende indsats hos daginstitutionerne i de to dagtilbud i nord har ikke været så udtalte, som tilfældet har været i de to dagtilbud i øst, som har deltaget i projektet.

Evalueringen kan ses i indstillingens bilag.

Udviklingsprojektet på Hals, Hou og Ulsted skoler

Der er som alternativ til ansættelse af socialrådgivere igangsat et udviklingsprojekt på Hals, Hou og Ulsted skoler.

Baggrunden er, at der allerede i dag er ansat ressourcepersoner på skolerne fx trivselspersoner og inklusionsvejledere, som har opgaver, der i nogen udstrækning minder om socialrådgiverens opgaver. Derudover er der på skolerne koblet myndighedsrådgiver fra familieguppen i trivselsforum, ligesom PPR og sundhedsplejerskerne er fast tilknyttet på skolerne. I forsøget udvides trivselsforum til også at omfatte dagtilbudsområdet og der afholdes trivselskoordineringsmøder ca. hver 14. dag.

Udviklingsprojektet blev igangsat i starten af 2017 – og det er derfor meget begrænset hvor mange erfaringer der er indsamlet. Indtil videre tyder det dog på, at der er etableret en tættere kontakt og større kendskab mellem skoler og familieguppe, og at der tænkes mere i helheder i og med at børnehaver og skoler samarbejder om trivselsforum.

Projektet fortsætter i første omgang indtil udgangen af 2017

Forslag til handling fremadrettet

Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen anbefaler, at forsøget gøres permanent på skoleområdet på baggrund af de positive resultater.

Evalueringen har vist, at forsøget på en række punkter er lykket fx er elevfraværet mindsket på de fem deltagende skoler og de fem skolars andel af fremsendte undervisning er mindsket.

Samtidig er der positive tilbagemeldinger fra den kvalitative del af evalueringen særligt i forhold til sammenhæng mellem familiegupperne og skoler/dagtilbud og i forhold til samarbejdet med de udsatte familier.

Det anbefales, at ressourcen på 1 mio. kr. tilknyttes Familie- og Beskæftigelsesforvaltningens familiegupper, således at skolesocialrådgiverne organiseres under familiegupperne. Der udarbejdes en samarbejdsaftale, hvoraf det fremgår, hvilke skoler socialrådgiverne dækker og hvilken indsats der leveres og i hvilket omfang.

Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget godkendte i foråret 2016 Udviklingsstrategien for børn, unge og familier med særlige behov.

Med udviklingsstrategien arbejdes der bl.a. på tidligere indsats; herunder at daginstitutioner og skoler skal arbejde mere forebyggende, så sagerne ikke når at blive til myndighedssager. Derudover skal et styrket samarbejde sikre at iværksatte foranstaltninger nedtrappes og der skal ske en øget koordinering mellem familiegrupper og dagtilbud/skoler. Dette ved at myndighedsrådgiverne samarbejder med netværket i de konkrete sager.

De hidtidige erfaringer med udvidet trivselsforum og trivselskoordinering er positive. Når projektet er gennemtestet, kan der evt. ske en spredning af erfaringerne til flere skoler

0-6-års-området

De erfaringer der er opnået på 0-6-årsområdet videreføres i dagtilbuddenes og dagplejens arbejde med omsætning af udviklingsstrategien for børn, unge og familier, hvor der er også er fokus på brobygning mellem myndighed og de almene tilbud.

Relevant udbygningstakt

Skoleudvalget har ønsket en belysning af relevant udbygningstakt af skolesocialrådgiverordningen.

Der er på nuværende tidspunkt afsat ressourcer til 3 stillinger, hvoraf 2 stillinger blev afsat i forbindelse med budget 2015.

Stillingerne er fordelt med 1 stilling i henholdsvis Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og 1 stilling i Skoleforvaltningen.

Herudover finansierer PPR 0,8 stilling og Familiegruppen Nord 0,2 stilling. De to stillinger, der blev afsat i budget 2015 servicerer 5 skoler, og såfremt dette serviceniveau skal videreføres til de 20 mest belastede skoler, forventes den samlede årlige udgift at være kr. 4 mio.

Herudover foreslås det, at der afsættes 2 stillinger (kr. 1 mio.) som kan tildeles øvrige skoler efter behov.

Den samlede årlige udgift bliver således kr. 5 mio., hvoraf der allerede er afsat kr. 1 mio.

Der skal således afsættes yderligere kr. 4 mio. for at overføre det nuværende serviceniveau til øvrige skoler.

Såfremt udbygningstakten er henover 2 år, skal der tilføres henholdsvis kr. 2 mio. i 2018 og kr. 2 mio. i 2019.

Den afsatte ressource tænkes fordelt efter skolestørrelse og det socioøkonomiske indeks, som Epinion udarbejdede i december 2015.

Det samlede budget overføres efterfølgende til Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, hvor rådgiverne ansættes.

Bilag:

Bilag - Evalueringsnotat socialrådgiverprojekt dagtilbud og skoler(17968401).docx

Evalueringsnotat socialrådgiver opfølgning maj 2017(20101511).pdf

Nøgletal vedr socialrådgiver.docx

skolesocialrådgivere.docx